

[Aage Fogh.]

frembringe så strålende resultater indenfor landbrugets område ved at stå som formidler imellem landbrugsvidenskaben og den praktiske landmand. På de områder er jeg fuldt indforstået med statens indsats, men når vi kommer til de områder, hvor det er den enkelte og måske de velhavende medborgere, der høster fordelene, er jeg betænkelig. Derfor kunne jeg godt tænke mig, at man skulle finde frem til en ordning vedrørende dette lovforslag, så tilskuddene bortfaldt.

Så kunne man måske spørge: Kunne man ikke også finde frem til den ordning, at det var den private økonomi, de private finansinstitutter, der skaffede pengene? Det kunne måske være naturligt, men nægtes kan det ikke — det ved jeg fra praksis —, at vore pengeinstitutter — det gælder både kreditforeninger, hypotekforeninger og banker — er yderst umedgørlige, når det ikke er særlig pengestærke folk, der henvender sig for at få lån, selvom det er til så vigtige og så rentable anlæg som dem, der her er tale om. Derfor kan det være rimeligt, at staten træder til som financier og skaffer de nødvendige penge, men det må ske på en sådan måde, at staten ikke har tab derved. Jeg ville være tilhænger af, at disse lån ikke var rentefri, men at de blev udlånt til en rente, som ikke gav staten tab, og jeg kan ikke tro, at den danske landmand, når han ellers sidder i rimelige økonomiske kår, ikke skulle forstå betydningen af de ting, der her er tale om, ikke skulle erkende nødvendigheden af, at man anskaffer sådanne ting, selvom han skulle betale dem selv og give en rimelig rente af pengene, han låner til at betale med.

Det er nogle af de bemærkninger, jeg har fundet anledning til at gøre i forbindelse med det foreliggende forslag. Jeg venter i og for sig ikke, at vi i løbet af kort tid kan vende skuden, om jeg så må sige. Jeg venter ikke, at forhandlingerne i udvalget, som vi selvfølgelig vil deltage i, vil resultere i, at man ændrer kursen så radikalt, som jeg her har været inde på. Men jeg ønsker praktisk talt ved enhver lejlighed at luften disse tanker, fordi jeg tror, at det også for demokratiets fremtids skyld er vigtigt, at vi får statens indgreb i erhvervslivet begrænset noget mere, end tilfældet har været hidtil. Jeg tror, det vil være lykkeligt både for staten og for erhvervslivet, og det er i alt fald givet, at hvis der skal være nogen som helst alvor bag talen om, at man vil have skatterne ned, er det en absolut nødvendighed, at vi sparer på visse områder. Jeg har al-

drig nogensinde haft tro på, at pengene får større værdi ved at blive trukket ind over statskassen; jeg tror ikke, de vinder noget i værdi ved det. Der var i sin tid en meget betydelig politiker her i Danmark, der sagde, at folkets penge har det allerbedst i folkets egne lommer. Dette kan jeg vel ikke underskrive for alle penges vedkommende; der er visse områder, mener jeg, hvor staten har opgaver, som det er vigtigt at få løst, men jeg kunne godt ændre det derhen, at så mange af folkets penge som muligt og rimeligt i folkets egne lommer ville være en fordel.

Med disse bemærkninger skal jeg da tilsige vor velvilje overfor et arbejde i udvalget. Kan vi nå et mål, der ligger bare i nærheden af, hvad jeg her har nævnt, er vi glade for det. Men vi erkender det vigtige i, at landbruget bliver forsynet med disse vigtige hjælpemidler, der her er tale om.

Tholstrup: Stort set kan jeg give tilslutning til det ærede medlem hr. Aage Foghs betragtninger om, at folk skal have lov til at beholde deres penge og selv spendere dem, som de har lyst, i stedet for at staten skal gøre det for dem. Det glæder mig meget, at det ærede medlem hr. Aage Fogh efterhånden er kommet til den erkendelse; han er snart ved at være helt på linie med os i de betragtninger, han fremsatte her i dag. Jeg ønsker ham til lykke med, at han nu er kommet til en så fornuftig erkendelse.

Dette lovforslag er jo et forslag om fortsættelse af inflationsforanstaltninger. Man pumper nye penge ud af statens kasse til folk, som måske slet ikke har brug for dem, og samtidig hindrer man sparekasser og banker i at få disse penge ind ad den naturlige opsparings vej, således at banker og sparekasser kunne bestride de opgaver, som er naturlige for dem og absolut ikke naturlige for staten. Dette er absolut ikke nogen statsopgave.

Jeg kan også give tilslutning til det ærede medlem hr. Peder Jakobsens udtalelser om, at det var bedre, man gav landbruget friere produktionsforhold, således at det kunne klare sine opgaver selv. Jeg kunne tænke mig — således som jeg nævnte i min finanslovtale —, at landbruget fik fri ret til den motorisering, som andre landbrugslande har gennemført, hvilket kan betyde uhyre besparelser, besparelser, der kan anlås til et par hundrede millioner om året, altså betydeligt større beløb end det, der tales om her. Lad landbruget få denne frihed, så kan det klare den slags opgaver selv. Frigør landbruget for de to-